

Biblioteka wspiera młode talenty!

Debiut to ważny moment w życiu młodego człowieka. Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu stara się promować utalentowaną młodzież z naszego regionu. Placówka zaprasza uczniów do udziału w różnych konkursach, w których mogą wykazać się wiedzą i zdolnościami. Ponadto Biblioteka zorganizowała ostatnio debiutancką wystawę prac **Wiktoria Zawrotniak**, uczennicy Szkoły Podstawowej nr 6 w Zamościu. Rysunki i obrazy młodej artystki, składające się na wystawę „Kobieta”, można było podziwiać w bibliotecznej Galerii BipeArt

→ s. 5

Dzieci zawładnęły biblioteką!

To, co działo się w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu podczas ferii zimowych, nie śniło się maluchom o nawet najbardziej bujnej wyobraźni. Ozoboty jeździły po torach jak chciały, Kłapouchy zgubił gdzieś swój ogon, admirał Mel i jego załoga została uwięziona w kosmosie, a świętemu Mikołajowi zaginęły prezenty. „Koniec świata!” – ktoś mógłby

powiedzieć. Ale na szczęście dzieciaki, które przybyły na ferie do biblioteki, wzięły sprawy w swoje ręce i opanowały sytuację. Trzeba było zebrać szyki, uruchomić myślenie i kreatywność, wykazać się inicjatywą i pozytywnym podejściem do zabawy. To wszystko dzieci spełniły na medal! Żeby zapanował porządek, musiały

między innymi poznać zasady bezpieczeństwa, zaplanować mieszkanie dla wielkiej kociej rodziny, wykonać serca dla babci i dziadków, wziąć udział w wyścigu pędzących żółwi, rozpoznać książkę po rekwizycie, wyruszyć z Walentynką w podróż rowerem i dobrze się bawić na maskowym balu karnawałowym. Ach, działo się, działo! Można by jeszcze długo opowiadać. A krótko: kto nie był, niech żałuje! A kto był, niech przypomni sobie radosne chwile zapisane na fotografiach. To właśnie one tworzą najpiękniejsze historie, do których wracamy z uśmiechami na twarzach.

MS

Konkursy

Czytelnicy na medal!

Finał regionalnego konkursu czytelniczego „Czy znasz...?” dla uczniów klas I-III szkół podstawowych powiatu zamojskiego, biłgorajskiego, hrubieszowskiego i tomaszowskiego odbył się 22 marca 2023 r. w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu.

W finale konkursu wzięło udział 44 uczniów, których zadaniem było samodzielne rozwiązanie testu wiedzy, złożonego z 65 pytań. Pytania konkursowe zostały przygotowane w oparciu o następujące utwory literackie: Mira Lobe „Babcia na jabłoni”, Barbara Kosmowska „Nieźle ziółko”, Janina Porazińska „Pamiętnik Czarnego Noska”, Ewa Zawisza-Wilk „Plasterki na tęsknotę”.

Komisja konkursowa z uwagi na wysoki poziom wiedzy uczestników konkursu postanowiła nagrodzić dziesięciu uczniów:

1. miejsce: **Franciszek Bracha** (Zespół Szkół w Goraju Szkoła Podstawowa im. gen. Władysława Sikorskiego w Goraju);

2. miejsce (ex aequo): **Wojciech Hanas** (Szkoła Podstawowa w Korczowie), **Izabela Krajewska** (Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego im. Józefa Piłsudskiego we Frampolu),

Eryk Maścibroda (Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Tomaszowie Lubelskim), **Franciszek Socha** (Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bolesława Prusa w Hrubieszowie);

3. miejsce (ex aequo): **Hanna Adamowicz** (Szkoła Podstawowa im. Dzieci Zamojszczyzny w Aleksandrowie), **Antonina Caboń** (Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kardynała Stefana Wy-

Zwycięzcą tegorocznej edycji konkursu „Czy znasz?” okazał się Franciszek Bracha, na zdjęciu z dyrektorem Biblioteki Pedagogicznej dr Dorotą Mach

Finałiści konkursu „Czy znasz...?” wraz z opiekunami w oczekiwaniu na ogłoszenie wyników

szyńskiego w Hrubieszowie), Amelia Majdanik (Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Tomaszowie Lubelskim), Dominika Mazurkiewicz (Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Kaczórkach), Sylwia Popko (Szkoła Podstawowa im. Papieża Jana Pawła II w Dereźni).

Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom za udział w regionalnym konkursie czytelniczym „Czy znasz....?”, a zwycięzcom gratulujemy!

Konkursy

Cztery pory roku z książką

Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu zaprasza uczniów szkół podstawowych klas 6-8 oraz uczniów szkół ponadpodstawowych z powiatu zamojskiego, biłgorajskiego, hrubieszowskiego i tomaszowskiego do udziału w konkursie fotograficznym „Cztery pory roku z książką”.

Warunki konkursu zawarte są w Regulaminie dostępnym na stronie www.bipe.pl.

Szczegółowych informacji w sprawie uczestnictwa w konkursie udzielają Pracownicy Biblioteki Pedagogicznej, telefon: (084) 638-49-39 wew. 26 lub wew. 27.

Rok Kopernika

Kopernik był genialny!

W tym roku przypada 550. rocznica urodzin Mikołaja Kopernika, wielkiego naukowca o szerokich zainteresowaniach. Z tej okazji Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu organizuje zajęcia edukacyjne, mające formułę stacjonarnego escape roomu, podczas których uczniowie poznają lepiej sylwetkę tego niezwykłego Polaka.

Mikołaj Kopernik, jak na prawdziwego człowieka renesansu przystało, interesował się wieloma dziedzinami wiedzy. Od filozofii po medycynę, astronomię, czy matematykę. Był też wielkim patriotą, któremu nie obce było stawianie w obronie polskiej ziemi przed Zakonem Krzyżackim.

Zapraszamy uczniów szkół podstawowych z klas VI-VIII na zajęcia edukacyjne poświęcone człowiekowi, który *Wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię, Polskie go wydało plemię*. Zajęcia zawierają szereg zadań, podczas których uczniowie muszą wykazać się nieszablonowym myśleniem, kreatywnością, ale też znajomością dziedzin wiedzy, którymi interesował się Kopernik. Poprawne rozwiązanie zadań daje czterocyfrowy kod, który otworzy... to będzie niespodzianka.

Zapraszamy do kontaktu. Tel. 84 638 49 39 wew. 25

Anna Kita

Wystawy

Debiut Wiktorii Zawrotniak

Debiut to szczególna chwila w życiu młodego człowieka. Z pewnością tak było w przypadku **Wiktorii Zawrotniak**, która odważyła się zaprezentować swój talent artystyczny. Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu miała zaszczyt zorganizować pierwszą autorską wystawę prac uzdolnionej uczennicy Szkoły Podstawowej nr 6 w Zamościu.

Wernisaż wystawy rysunku i malarstwa zatytułowanej „Kobieta” odbył się w idealnym do tego czasie, czyli 8 marca w Dniu Kobiet w Galerii BipeArt przy ul. Sienkiewicza 5.

Wystawę otworzyła **Anetta Sienkiewicz**, wicedyrektor Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu, która przybliżyła wszystkim zebranym twórczość młodej artystki, pogratulowała jej talentu i życzyła dalszych sukcesów na drodze malarskiej. W wernisażu wzięli udział rodzice Wiktorii Zawrotniak, a także społeczność Szkoły Podstawowej nr 6 w Zamościu – dyrektor **Sebastian Plewa**, nauczyciel bibliotekarz **Dorota Zwolan**, wychowawczynie **Alicja Tarnowska** oraz uczniowie szkoły. Wszyscy w ciepłych słowach wypowiadali się o pracach Wiktorii i życzyli jej rozwijania talentu. Wystawę „Kobieta” można oglądać w Galerii BipeArt do końca kwietnia. Zapraszamy!

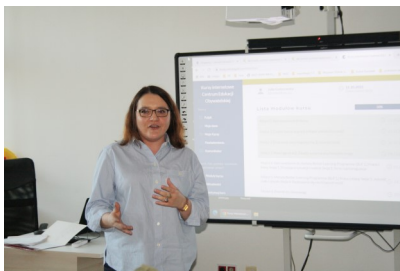
Sieci współpracy i samokształcenia

Spokój nas uratuje

Coraz poważniejszym problemem dotyczącym dzieci w wieku szkolnym jest przelekły stres. Wśród najczęstszych przyczyn wymienia się rosnące wymagania, tempo życia, nadmiar zadań do wykonania, mała ilość czasu wolnego. Specjaliści zaczynają mówić o „wypaleniu uczniowskim”, który objawia się niską samooceną i długotrwałym stresem, który według badań przeprowadzonych przez Instytut Edukacji Pozytywnej dotyczy aż 73% dzieci. To zatrważający wynik, który powinien dać do myślenia rodzicom, nauczycielom oraz osobom mającym wpływ na edukację.

Jedną z prób pogłębienia problemu i szukania dobrych rozwiązań było szkolenie dla nauczycieli w Bibliotece Pedagogicznej w ramach sieci współpracy i samokształcenia. Szkolenie „Jak pomóc uczniom opanować stres? – metoda Better Learning Programme (BLP 1)”, które odbyło się 15 lutego, poprowadziła dr **Agnieszka Matwiejczuk**, nauczyciel bibliotekarz z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. Dzieci Zamojszczyzny w Zamościu. Prowadząca przybliżyła uczestnikom spotkania, na czym polega metoda BLP1 oraz w jakich sytuacjach możemy ją wykorzystać. Spotkanie zaowocowało ciekawą dyskusją oraz wzajemną wymianą doświadczeń w zakresie pomocy dzieciom w redukowaniu stresu na co dzień.

MS

Zestawienie bibliograficzne

Lęki i stres w szkole

Literatura dostępna w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu.

Wydawnictwa zwarte

- Dzieci a stres : istota zagadnienia / Rosemarie Portmann ; [przekł. Ewa Martyna]. Kielce : Wydawnictwo "Jedność", cop. 2007.
- Lęk i fobie nastolatków : jak pomóc dzieciom przezwyciężyć napady paniki / Sara G. Mattis, Thomas H. Ollendick ; przekł. Ewa Zaremba-Popławska. - Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2004.
- Lęk i zamartwianie się u nastolatków : poradnik z ćwiczeniami / Lisa M.

Schab ; tłumaczenie Beata Radwan. - Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2017.

- Lęk u dzieci : poradnik z ćwiczeniami / Ronald M. Rapee , Ann Wignall, Susan H.Spence, Vanessa Cobham, Heidi Lyneham ; tłumaczenie Patrycja Zarawska. -Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2017.
- Mamo, boję się szkoły / Giovanna Ramera ; il. Cristiana Pietta ; wprow. Maria Teresa Zattoni ; tł. Ryszard Zajączkowski ; konsultacja merytor. Maria Moliczka. -Kraków : WAM, cop. 2007.
- Radzenie sobie ze stresem społecznie nieprzystosowanych uczniów szkół ponadgimnazjalnych / Małgorzata Kiedrowska. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2016.
- Stres w środowisku edukacyjnym młodzieży / Stanisław Korczyński. - Warszawa : Difin, 2015.
- Sytuacje stresowe w środowisku szkolnym i rodzinnym : materiały z konferencji / pod red. Mieczysława Lejmana ; Instytut Kształcenia Nauczycieli im. Władysława Spasowskiego. Oddział Doskonalenia Nauczycieli w Częstochowie. -Częstochowa : Instytut Kształcenia Nauczycieli im. Władysława Spasowskiego. Oddział Doskonalenia Nauczycieli, 1987.
- Szkoła : konflikt podmiotów? / pod red. Inetty Nowosad, Klaudii Pietrań, Mirosława J. Szymańskiego. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2016.
- Szkoła bez stresu! / Vera F. Birkenbihl ; [tł. Maria Lubaczewska]. - Katowice : Dom Wydawniczo-Księgarski "Kos", 1999.

Artykuły z czasopism

- Nasz wróg stres / Karolina Oleksa. W: Życie Szkoły. - 2017, nr 2, s. 24-27.
- Stres i trudności szkolne / Magdalena Goetz. W: Głos Nauczycielski. - 2013, nr 11, s. 13.
- Aby stresu było mniej / Barbara Jacennik, Joanna Szczepańska. W: Psychologia w Szkole. 2007, nr 3, s. 89-96.
- Fobia szkolna - analiza zjawiska / Małgorzata Kuśpit. W: Remedium. 2016, nr 3, s.19-21
- Fobia szkolna a postawy rodzicielskie / Sonia Wawrzyniak. W: Wychowanie na co Dzień. 2014, nr 2, s. 21-24.
- Metoda małych kroków / Magdalena Goetz. W: Głos Nauczycielski. 2018, nr 21, s.12.
- Nerwice szkolne / Irena Namysłowska. W: Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. 1998, nr 5, s. 7-10.
- Nie tylko depresja / Magdalena Goetz. W: Głos Nauczycielski. 2013, nr 10, s. 11.
- O dylematach matki / Małgorzata Nowak. W: Dyrektor Szkoły. 2017, nr 11, s. 62.

- Oczekiwania i obawy pierwszoklasistów / Eugenia Mandal. W: Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. 1997, nr 7, s. 25-27.
- Osłabić lęk, przełamać samotność / Marzena Sekutowska. W: Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. 1997, nr 7, s. 28-29.
- Oswoić stres. Ale jak? / Magdalena Goetz. W: Głos Nauczycielski. 2018, nr 20, s.14.
- Poziom stresu w szkole a fantazje i poziom samooceny / Patryk Lisikiewicz. W: Kwartalnik Edukacyjny. - 2016, nr 1, s. 53-60.
- Przegląd dziecięcych stresów szkolnych / Małgorzata Łoskot. W: Biologia w Szkolez Przyrodą. 2018, nr 3, s. 30-32.
- Stres nasz powszedni / Magdalena Goetz. W: Głos Nauczycielski. - 2013, nr 12, s.11.
- Stres szkolny - skala problemu i jego symptomatologia w postrzeganiu uczniów :doniesienia z badań / Małgorzata Półtorak. W: Problemy OpiekuńczoWychowawcze. 2018, nr 2, s. 47-58.
- Stres w środowisku edukacyjnym dzieci i młodzieży / Stanisław Korczyński. W:Remedium. 2015, nr 3, s. 1-4.
- W służbie Wielkiego Zadania / Tomasz Kozłowski. W: Dyrektor Szkoły. 2016, nr 4,s. 68.
- Wpływ przez reformę / Magdalena Goetz. W: Głos Nauczycielski. 2017, nr 12, s.10.
- Wyczerpani od urodzenia / Michael Schulte-Markwort ; rozm. przepr. Andrzej Lipiński. W: Charaktery. 2016, nr 12, s. 60-64.

Wyboru dokonał **Dariusz Kapitan**

Współpraca z Akademią Zamojską

Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu w dniu 30 marca rozpoczęła oficjalną współpracę z Akademią Zamojską. Porozumienie o współpracy w rektoracie Akademii podpisali dr **Dorota Mach**, dyrektor Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu oraz dr hab. **Paweł Skrzydlewski**, prof. AZ, rektor Akademii Zamojskiej. Obie instytucje planują realizację wspólnych przedsięwzięć o charakterze kulturalno-edukacyjnym takich jak szkolenia, konferencje, webinaria, kursy oraz studia podyplomowe.

Świąteczna radość

Czas biegnie szybko. Dopiero co witaliśmy nowy rok, a już trzeba było myśleć o Świątach Wielkanocnych. Nauczyciele bibliotekarze pracujący w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu mieli okazję odbyć szkolenie z wykonywania kartek świątecznych. Szkolenie przeprowadziła **Małgorzata Tyburska**, kierownik BP w Zamościu Filia w Biłgoraju, absolwentka Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie. Nauczyciele poznali ciekawe sposoby, jak stworzyć za pomocą prostych elementów ładnie wizualnie kartki świąteczne. Wiedzę tę będą mogli wykorzystać podczas prowadzenia zajęć dla dzieci. Szkolenie odbyło się 29 marca w ramach Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli. Prace stworzone tego dnia posłużyły jako życzenia wielkanocne dla odwiedzających bibliotekę czytelników.

Pora wyruszyć na nowy szlak

Minęło 35 lat odkąd 1 września 1987 roku pracę w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu podjęła **Urszula Bojkowska**. Po wielu latach owocnej pracy dla placówki przyszedł czas na zasłużony odpoczynek. 23 lutego br. w siedzibie biblioteki odbyło się uroczyste pożegnanie Urszuli

Bojkowskiej w związku z przejściem na emeryturę. Dyrektor Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu **dr Dorota Mach** podziękowała pani Urszuli za lata wyjątkowej pracy, życzyła pogodnego okresu emerytury, a także przekazała drobne upominki od pracowników Biblioteki Pedagogicznej.

Urszula Bojkowska pracowała w wydziałach związanych z udostępnianiem zbiorów, pracą informacyjno-bibliograficzną oraz opracowaniem i gromadzeniem zbiorów bibliotecznych. Współpracowała z Biblioteką Narodową przy opracowywaniu wybranych czasopism oraz tworzeniu deskryptorów wzorco-

wych. Organizowała również cykl warsztatów edukacji ekonomicznej dla nauczycieli w ramach projektu „Ekonomia na co dzień, czyli decyduj o sobie”. Ponadto nawiązała kontakt z Goethe-Institut, co zaowocowało projektem „Deutsch – Wagen – Tour” oraz organizacją warsztatów metodycznych dla nauczycieli języka niemieckiego.

Przychodzi taki moment w życiu, kiedy trzeba wyruszyć na nowy szlak. Urszula Bojkowska znana jest ze swojego zamiłowania do pieszych wędrówek w górach oraz po Roztoczu. W nowej rzeczywistości emerytalnej z pewnością będzie poznawać jeszcze więcej uroków przyrody i zdobywać kolejne górskie szczyty. I tego właśnie z całego serca Jej życzymy!

Zostań rycerzem ortografii

Nikt nie sięga wyżej niż ten, który się pochyla, żeby pomóc dziecku – te słowa Abrahama Lincolna przez lata przyświecały w pracy dydaktycznej **Marii Duławskiej**. O swojej pasji nauczycielskiej opowiadała podczas spotkania autorskiego zorganizowanego przez Kuratorium Oświaty w Lublinie Delegatura w Zamościu oraz Bibliotekę Pedagogiczną w Zamościu. Na spotkanie z uznaną pedagog w czytelni Biblioteki Pedagogicznej przybyli nauczyciele z całego regionu. Wydarzenie moderowały **Aneta Bartoszczyk-Trochimiuk**, wizytator Kuratorium Oświaty w Lublinie Delegatura w Zamościu oraz **Dorota Mach**, dyrektor Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu.

Maria Duławska opowiadała o doświadczeniach w swojej wieloletniej pracy jako nauczyciel języka polskiego. Zebranych nauczycielom przybliżyła opracowaną przez siebie metodę nauczania ortografii, rekomendowaną przez pedagogów i psychologów Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Hrubieszowie, opowiadała o turnieju rycerskim do walki z błędami, do którego zapraszała uczniów, a także dzieliła się pomysłami sprzyjającymi efektywnemu nauczaniu oraz twórczej pracy z dzieckiem. Wszyscy uczestnicy spotkania otrzymali bezpłatne egzemplarze książki Marii Duławskiej „Potyczki z ortografią”, w której znaleźć można wiele ciekawych rozwiązań do wykorzystania w czasie lekcji

Od lewej: Aneta Bartoszczyk-Trochimczuk, dr Dorota Mach oraz Maria Duławska

języka polskiego. W recenzji książki autorstwa Anety Dyl-Tarnawskiej czytamy: – *Metoda pani Duławskiej ma dodatkową zaletę – terapeuta (pedagog, rodzic) zaprasza dziecko do współpracy, a obsadzenie go w roli bohatera pojedynkującego się z błędami i nadanie jemu kompetencji, zdejmując z większości dzieci poczucie winy i wstydu wynikające z ich nieumiejętności. Nauka staje się zabawą, przygodą, a więc opór w pracy nad trudnością jest zdecydowanie mniejszy niż w przypadku klasycznych ćwiczeń, czy też chętnie przez niektórych rodziców praktykowanych dyktand.*

Autorka dała się poznać jako osoba pogodna, z dużym dystansem do siebie. Spotkanie z pisarką było okraszone licznymi anegdotami i dużą dawką humory. Na zakończenie każdy chętny mógł otrzymać dedykację od autorki w otrzymanych książkach.

MS

W krainie bajki i baśni

Młodzi miłośnicy książek chętnie odwiedzali w marcu Bibliotekę Pedagogiczną w Zamościu, aby znaleźć się *W krainie bajki i baśni*. Taki tytuł miały zajęcia edukacyjne skierowane do uczniów szkół podstawowych (kl. IV-VI) wykorzystujące formułę pokoju zagadek. W pierwszej części spotkania zadaniem uczniów było odgadywanie tytułów bajek, które ukryte były pod

różnymi symbolami lub rekwizytami. Dzieci opowiadały też o swoich ulubionych bajkowych postaciach. Wejścia do „krainy bajki i baśni” broniła wróżka i tylko ktoś bardzo spostrzegawczy mógł przekroczyć granicę światów: bajkowego i realnego (należało znaleźć 7 szczegółów różniących dwa obrazki).

Podróżując po baśniowej krainie, dzieci trafiły na złego Ropucha, który podstępem uwięził wszystkie baśniowe postacie. Zadaniem dzieci było uwolnienie wszystkich księżniczek, królewiczów, skrzatów, trolli etc. Uczestnicy zabawy, podzieleni na rywalizujące drużyny, musieli dostać się do zaczarowanego pokoju, w którym zamknięto wszystkie baśniowe stwory. Znalezienie szyfru do magicznego zamka wymagało nieszablonowego myślenia, kreatywności i, co najważniejsze, współpracy w grupie. Rozwiązywaniu zagadek, rozszyfrowywaniu ukrytych wiadomości i zdobywaniu kolejnych cyfr szyfru towarzyszyły niesamowite emocje. Każda drużyna chciała pierwsza uwolnić bajkowe postacie. Na zwycięską drużynę czekała niespodzianka...

Anna Kita

Powstanie Zamojskie

Uczniowie klas VII-VIII Szkoły Podstawowej w Pniówku wzięli udział w zajęciach edukacyjnych pt. „Powstanie Zamojskie” zorganizowanych w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu. Była to okazja, by poznać tragiczne losy polskiej ludności zamieszkującej Zamojszczyznę w czasie II wojny światowej, dowiedzieć się o niemieckich akcjach pacyfikacyjno-wysiedleńczych na tych terenach oraz poznać genezę i przebieg Powstania Zamojskiego.

Prowadząca zajęcia **Alina Kierepka** w przystępny sposób przedstawiła politykę Niemiec wobec podbitych narodów Europy Środkowej i Wschodniej. Trudną problematykę z czasów okupacji ilustrowała filmami dokumentalnymi, wykorzystującymi m.in. zeznania świadków tamtych wydarzeń oraz rekonstrukcje historyczne. Nawiązywała też do wspomnień własnej rodziny. Uczniowie z zainteresowaniem uczestniczyli w zajęciach, a po powrocie do szkoły wymieniali się wrażeniami i wyrazili chęć odwiedzenia przy najbliższej okazji miejsc w Zamościu związanych z omawianym tematem.

Mirosław Trzeźniowski

Szkoła Podstawowa w Pniówku

Na ratunek zaginionym zwierzętom

Rok 2022 był rokiem, w którym obchodziliśmy 180. rocznicę urodzin Marii Konopnickiej. Z tej okazji Sejm Rzeczypospolitej Polskiej postanowił uhonorować tę wybitną poetkę za jej dorobek literacki oraz wkład w działalność patriotyczną, ustanawiając Rok Marii Konopnickiej.

Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu chcąc aktywnie włączyć się w oficjalne obchody Roku Marii Konopnickiej podjęła się organizacji różnych przedsię-

wzięć promujących informacje o życiu i twórczości pisarki. Zostały zrealizowane m.in. warsztaty „Pokój zagadek z Marią Konopnicką”, w których uczestniczyli uczniowie szkół podstawowych klas 1-3 z Zamościa i powiatu zamojskiego. Zajęcia były realizowane w okresie od listopada 2022 r. do stycznia 2023 r.

Przy realizacji warsztatów została wykorzystana formuła pokoju zagadek, uczniowie zdobywali czterocyfrowy kod do zamka pozwalającego na otwarcie bramy i uwolnienie zwierząt uwięzionych przez kłusowników. Przed przystąpieniem do rywalizacji o kod uczniowie byli dzieleni na kilkoosobowe zespoły. Każdy zespół miał do wykonania takie same zadania. W trakcie ich wykonywania uczestnicy musieli wykazać się logicznym myśleniem, umiejętnością wnioskowania oraz współpracy w zespole.

Zajęcia były prowadzone w oparciu o utwór Marii Konopnickiej „Stefek Burczymucha”, nie zabrakło w nich pracy z tablicą interaktywną, zabaw logicznych, zagadek czy kodowania. Dla poszczególnych grup wiekowych zostały stworzone oddzielne zajęcia zróżnicowane pod względem stopnia trudności i dostosowane do konkretnego poziomu edukacyjnego. Tak przygotowane warsztaty okazały się ciekawą przygodą, w czasie której można było poznać bohaterów utworu Marii Konopnickiej, zmierzyć się z ciekawymi zadaniami i przekonać się, czy faktycznie „strach ma wielkie oczy”.

Alicja Piskorska

Uczniowie poznali swoje prawa

„Mam swoje prawa” to tytuł warsztatów, które odbyły się w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu. Uczestniczyli w nich uczniowie Szkoły Podstawowej nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi w Zamościu. Na początku spotkania uczniowie rozwiązyali krzyżówkę, której hasło było tematem zajęć. Następnie uczestnicy warsztatów zostali poproszeni o podanie pomysłów na wyjaśnienie pojęć: prawo i obowiązek. Po zdefiniowaniu pojęć uczniowie obejrzelili prezentację mówiącą o podstawowych prawach dzieci, o tym gdzie są zapisane, kto stoi na ich straży, a także o tym, iż dzieci na całym świecie mają swoje prawa, bez względu na kraj, w którym mieszkają, kolor skóry, czy wyznawaną religię i powinny być one przestrzegane. Kolejnym elementem spotkania było wysłuchanie przez uczniów wybranej historii z książki Joanny Olech „Mam prawo i nie zawaham się go użyć!”, opowiadającej o tym, że nikt

nie ma prawa naruszać godności dziecka, obrażać go, ani poniżać bowiem dziecku przysługuje to samo prawo do szacunku, jakim cieszą się dorośli.

Zajęcia pozwoliły uczniom zrozumieć, jak ważne jest, aby znali swoje prawa i świadomie z nich korzystali. Dzieci dowiedziały się również, że oprócz praw mają obowiązki wobec siebie i innych, czyli jeśli mają prawo do szacunku, to mają obowiązek szanować innych, jeśli mają prawo do nauki, to mają obowiązek odrabiać prace domowe, uczyć się, itd.

W trakcie warsztatów uczniowie zadawali liczne pytania dotyczące między innymi tego, co należy zrobić w sytuacji, kiedy łamane są prawa dzieci, do kogo należy się zwrócić o pomoc. Dyskusja na ten temat była podsumowaniem spotkania.

Alicja Piskorska

Biłgoraj

Wyprawa do dzikich plemion

30 marca podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy w Biłgoraju uczestniczyli w zajęciach edukacyjnych pt. „Wyprawa do dzikich plemion – podróże z Wojciechem Cejrowskim”, które odbyły się w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu Filia w Biłgoraju. Były to pierwsze zajęcia, których celem jest popularyzowanie literatury przygodowej i podróżniczej oraz rozwijanie wyobraźni poprzez słuchanie wybranych fragmentów książki Wojciecha Cejrowskiego *Gringo wśród dzikich plemion*.

Podczas spotkania podopieczni odbyli symboliczną podróż do ostatniej wioski plemienia Wai Wai – daleko na południe, w dżunglę na pograniczu Gujany i Brazylii. W spotkaniu brało udział 23 uczestników. Wykorzystane materiały (takie jak książka, film, reprodukcje) uatrakcyjniły zajęcia, aktywizowały uczestników oraz pobudziły ich intelekt i wyobraźnię. Oczywiście, jak po każdych zajęciach, była również rozmowa na temat zrealizowanego tematu.

– *Uda są zawsze dwa: albo się uda, albo się nie uda* – napisał w swojej książce Wojciech Cejrowski. Spotkanie w Bibliotece Pedagogicznej zdecydowanie się udało! *Gringo wśród dzikich plemion* jest książką edukacyjną, a jednocześnie pełną humoru. Sprawiała, że obecni na spotkaniu usłyszeli dużo interesujących informacji na temat Indian i dobrze się bawili.

Małgorzata Tyburska

Biłgoraj

W drodze do sukcesu ucznia

6 marca 2023 roku w Bibliotece Pedagogicznej w Zamościu Filia w Biłgoraju odbyło się spotkanie metodyczne „Jak ułatwić uczniom osiągnięcie sukcesu egzaminacyjnego”. Spotkanie prowadziła **Barbara Jaszak**, doradca metodyczny nauczycieli języka polskiego szkół podstawowych LSCDN, wzięło w nim udział nauczyciele języka polskiego ze szkół podstawowych powiatu biłgorajskiego.

W trakcie spotkania prowadząca przedstawiła podstawę programową przedmiotu język polski - II etap edukacyjny: klasy IV–VIII. Omówiła cele kształcenia (wymagania ogólne) i treści nauczania (wymagania szczegółowe) przedmiotu język polski, sformułowane dla czterech obszarów, tj. kształcenia literackiego i kulturowego, kształcenia językowego, tworzenia wypowiedzi i samokształcenia. Przedstawiła wykaz lektur dla uczniów klas IV–VIII szkoły podstawowej, złożony z pozycji obowiązkowych i uzupełniających, wybrane dzieła klasyki polskiej i światowej oraz literaturę dla dzieci i młodzieży.

Ponadto Barbara Jaszak przekazała nauczycielom języka polskiego szkół podstawowych informacje o sposobie organizacji i przeprowadzaniu egzaminu ósmoklasisty, obowiązującym w roku szkolnym 2022/2023. Podzieliła się także swoimi doświadczeniami z pracy egzaminatora i wskazała najczęstsze błędy popełniane przez uczniów w trakcie egzaminu ósmoklasisty. Przedstawiła również bardzo ciekawe propozycje ćwiczeń rozwijających kompetencje literackie i językowe dzieci i młodzieży.

Na koniec spotkania prowadząca przekazała wnioski i rekomendacje, które można wykorzystać w pracy w szkole.

Beata Bulińska

BipeTeka – Biuletyn Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu
Redaktor naczelny: Mateusz Sawczuk / Korekta: dr Dorota Mach
Adres: ul. Sienkiewicza 5, 22-400 Zamość, www.bipe.pl
Kontakt: mateusz.sawczuk@bipe.pl

Hrubieszów

Trzeba wycisnąć z życia jak najwięcej

21 lutego odbyły się zajęcia biblioterapeutyczne dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Alojzowie o tematyce: „Uprość swoje życie, aby codziennie wycisnąć z niego więcej”, prowadzone przez nauczycieli Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu Filia w Hrubieszowie. Podczas zajęć uczestnicy pracowali z najnowszą książką **Reginy Brett** „Bóg nigdy nie mruga. 50 lekcji na nasze czasy” i z opowieścią **Olgi Tokarczuk** pt. „Zgubiona dusza”.

Podopieczni WTZ szukali sposobów, jak uporządkować siebie i swój świat, by wprowadzić do codzienności więcej poczucia sensu, harmonii i odnaleźć szczęście.

Tomaszów Lub.

Kalambury – ćwicz i baw się

12 stycznia 2023 r. słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Tomaszowie Lubelskim uczestniczyli w warsztatach zatytułowanych „Kalambury – ćwicz i baw się”. Zajęcia prowadzili nauczyciele z Biblioteki Pedagogicznej w Zamościu Filia w Tomaszowie

Lub. Podczas zajęć seniorzy doskonalili umiejętność sprawnego posługiwania się językiem polskim. Do tego celu została wykorzy-

stana gra dydaktyczna – Kalambury. Uczestnicy ćwiczili kreatywne podejście do języka. Poszerzali swoje słownictwo i umiejętność wypowiadania się, motorykę oraz mowę ciała. Wykorzystana na zajęciach zabawa wyzwoliła pozytywne emocje i przełamała nieśmiałość słuchaczy, ale też była nie lada wyzwaniem.

Scenariusz zajęć edukacyjnych

Szanuj książki

Propozycja zajęć edukacyjnych dla 5-7-latków

Temat: Szanuj książki

Cele ogólne:

- kształtowanie pozytywnego stosunku do książki
- rozbudzanie zainteresowań czytelniczych dzieci
- propagowanie idei głośnego czytania

Cele szczegółowe:

Dziecko

- poznaje zasady wypożyczania książek w bibliotece
- utrzuwa nawyk kontaktu z książką
- poznaje literaturę dla dzieci
- potrafi z uwagą wysłuchać treści czytanego tekstu
- odpowiada na zadane zagadki związane z biblioteką i tytułami utworów dla dzieci.

Cele operacyjne: dziecko dba o książki, wie o konieczności terminowego zwrotu wypożyczonej książki do biblioteki.

Formy pracy: indywidualne, grupowe.

Metody pracy: słowna – rozmowa kierowana na temat biblioteki i książek, słuchanie treści książki, wierszy, odgadywanie zagadek, pogadanka, kolorowanie.

Pomoce do zajęć: książki, kredki, ilustracje do kolorowania

Literatura: Franklin i książka z biblioteki / [historia została napisana przez Sharon Jennings ; ilustracje Céleste Gagnon, Sean Jeffrey, Sasha McIntyre i Laura Vegys ; tłumaczenie Patrycja Zarawska].- Bielsko-Biała : Wydawnictwo Debit, [2007].

Przebieg zajęć:

1. Powitanie dzieci na zajęciach – wg nastroju dzieci

– Witam wszystkich, którzy wstali „prawą nogą” – są weseli, sympatyczni i gotowi do zabawy. Niech do mnie pomachają ręką i ładnie się uśmiechną.

– Witam również tych, którzy wstali „lewą nogą” – są niewyspani, smutni, źli, zmęczeni. Niech udają, że machają rękami i zrobią „kwaśną minę”.

2. Rozmowa z dziećmi:

Czy lubicie książki, jeśli tak, to dlaczego?

Kto czyta wam książki?

Skąd bierzecie książki do czytania?

Jakie są wasze ulubione tytuły książek?

Pytanie otwarte: Co by było, gdyby na świecie nie było książek?

3. Zagadki:

Kto na półkach książek ma bez liku i dba o książki oraz czytelników?
(Bibliotekarz)

Choć nie ma zamka ani kluczyka otwierasz ją i zamykasz. W swym wnętrzu wie-
le tajemnic mieści, wierszyków, bajek i opowieści? (Książka)

4. Wysłuchanie czytanej bajki: „Franklin i książka z biblioteki”.

5. Rozmowa z dziećmi o problemach bohatera bajki, zasadach dbania o książki i konieczności terminowego zwrotu wypożyczonej książki do biblioteki.

6. Prośba książki:

„Nie pisz i nie rysuj nic na moich kartkach,
bo jeśli mnie zniszczysz, nie będę nic warta.
Nie zaginaj rogów i dbaj o okładkę,
gdy przerwiesz czytanie, włóż we mnie zakładkę.
Nie czytaj mnie w wannie, albo przy jedzeniu,
żeby nie uległa przypadkiem zniszczeniu.
Zanim po mnie sięgniesz, zawsze umyj ręce,
a będę cię cieszyć lat sto albo więcej”.

Odpowiedzi na pytanie, o co prosi książka.

7. Zagadki – rozwiązywanie zagadek związanych z tytułami bajek i wierszyków dla dzieci. Po odgadnięciu rozwiązania dziecko ma za zadanie wskazać właściwą książeczkę, np..

- Idzie przez las w czerwonym płaszczyku i niesie dla babci jedzenie w koszyku (Czerwony Kapturek)
- Zuch z niego niebывały: „ja niczego się nie boję, choćby niedźwiedź to dostoję, lew, cóż lew jest, kociak duży” (Stefek Burczymucha)
- Jaka to dziewczynka ma roboty wiele, a na pięknym balu gubi pantofelek? (Kopciuszek)

8. Kolorowanie ilustracji bohatera przeczytanej bajki.
9. Ewaluacja: Podnosimy ręce do góry, jeżeli podobały się zajęcia.
10. Zakończenie. Rozdanie przygotowanych zakładek do książki i rytuał „iskierka”: Iskrę przyjaźni puszczam w krąg, niechaj wróci do mych rąk.

Cecylia Zębalska

Dyskusyjny Klub Książki

Nowe zakończenie

13 stycznia 2023 r. w Bibliotece Pedagogicznej odbyło się spotkanie członków Dyskusyjnego Klubu Książki. Przy ciastku i kawie dyskutowano o interesujących książkach polecanych przez klubowiczów, takich jak: „Zaraza” Krystiana Kratiuka, „Trzy życzenia” Katarzyny Michalak oraz „Oliwkowe żniwa” Carol Drinkwater.

Niezwykle interesująca dyskusja toczyła się wokół takich tematów jak: przyjaźń, szacunek, rodzina. Niektóre książki szokują, zasmucają, ale pokazują też, że jedyna słuszna droga to dotarcie do prawdy, nawet jeśli ta prawda bardzo bolesna. Warto wziąć sobie do serca słowa zawarte w „Trzech życzeniach” Katarzyny Michalak: *Nie zmienisz przeszłości, nie napiszesz nowego początku, ale zawsze możesz wytwarzać nowe zakończenie.*

Barbara Mazurek

Rozwój dziecka a bajkoterapia

Nie ma dzieci – są ludzie, ale o innej skali pojęć, innym zasobie doświadczenia, innych popędach, innej grze uczuć (Janusz Korczak)

Wiek przedszkolny jest tym okresem, w którym powstają i organizują się podstawowe struktury osobowości. Dotyczy to zwłaszcza struktur poznawczych, które rozbudowując się i doskonaląc zyskują coraz większą moc regulacyjną. W tym czasie dochodzi do wielu gwałtownych zmian w życiu dziecka dotyczących rozmaitych obszarów życia. Ogromny wpływ na powstałe zmiany ma rozpoczęcie edukacji szkolnej. Rozwój człowieka, podobnie jak rozwój innych złożonych organizmów żywych, jest procesem ciągłym, trwającym wiele lat. Istotą

rozwoju jest kierunkowość zmian, tj. przechodzenie od form prostych, mniej doskonałych, do coraz bardziej złożonych, skomplikowanych.

Okres edukacji wczesnoszkolnej stanowi czas, w którym dochodzi do intensywnego rozwoju poznawczego. Dzieci cechuje naturalna ciekawość świata i podejmują każdego dnia szereg działań związanych z poznaniem otaczającej rzeczywistości. Sytuacje życiowe dziecka, ze względu na osoby, z którymi musi nawiązywać kontakty oraz charakter zadań i wymagań stawianych mu przez otoczenie, stają się bardziej różnorodne i skomplikowane. Ponadto oddziaływania rodziny, której wpływy były dotychczas najważniejsze, ale miały zazwyczaj mniej lub bardziej przypadkowy charakter, zostają uzupełnione zorganizowanym i zamierzonym wpływem przedszkola/szkoły. Uczęszczanie do oddziału dla sześciolatków, a następnie podjęcie nauki szkolnej zmienia sytuację społeczną dziecka, jego prestiż i status w środowisku, jego prawa i obowiązki oraz stosunki z najbliższymi. Dzieci po raz pierwszy zaczynają zajmować się poważną, społecznie cenioną działalnością. Zabawa, dominująca forma aktywności dzieci w wieku przedszkolnym, ustępuje stopniowo miejsca zamierzonemu uczeniu się, głównej formie ich działalności w wieku szkolnym. Dziecko w omawianym okresie większość czasu wolnego od edukacji spędza w towarzystwie rodziny. Zgodnie z danymi dynamicznie rośnie odsetek dzieci korzystających z Internetu podczas czasu wolnego. Najczęściej dzieci odtwarzają muzykę oraz filmiki za pomocą m.in. YouTube, TikToka, grają w gry online i offline. Wiąże się to z wielkim zagrożeniem. Szkodliwe treści w Internecie sprawiają, że przedszkolak przestaje być wrażliwy na krzywdę drugiej osoby. Prezentacja przemocy w bajkach i grach komputerowych stanowi źródło przyswajania agresywnych wzorców zachowań, a u wrażliwych maluchów zaś stany lękowe.

W tej sytuacji bajkoterapia to najlepsza metoda, która poprzez literaturę wzmacnia i wzbogaca zasoby osobiste jednostki i obniża nieprzyjemne napięcie emocjonalne i uczy prawidłowych postaw społecznych. Długofalowym skutkiem tych oddziaływań jest niewątpliwie wzbogacenie intelektu dzieci, rozbudzenie zainteresowań i nauczenie określonego modelu spędzania wolnego czasu. Biblioterapia i wspólne czytanie to proste i bardzo skuteczne sposoby na stymulację rozwoju intelektualnego dziecka. Biblioterapia to metoda pożądana, skuteczna tak w działalności wychowawczej, jak i dydaktycznej, gdyż prowadzi do rozwoju i wzbogacenia osobowości dziecka. Wspólne czytanie bajek z dorosłymi wywiera duży wpływ na rozwój małego człowieka.

Maria Raduj

Szkoła Podstawowa nr 4 w Biłgoraju